

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

Questio deci[m]aq[ua]rta de etate in q[uae] fuit q[uo]n[iam] [con]traxit
cu[m] ioseph [et] d[omi]n[u]m concepit

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

Deeta. qñ p̄traxit cū Jo. Ifo. xif

get. Decimoq̄to. vt occasio incurie fame virginib⁹ tollat. Decimoq̄to. vt fili⁹ sui humilitas ⁊ charitas ostendat q̄ poti⁹ volunt fabri filius reputari q̄ matrē infamari. Decimosexto. vt m̄ris dignitas h̄ilitati societ. vt q̄to maior sit in om̄ib⁹ tanto fiat humilior. vt sit ista utilis fuit ad mater dei ⁊ vror fabri. Qd̄ at obijc̄t de simulatōe. d̄dm q̄ duplet sedecim. ē simulatio. s. deceptōis. vt in ypocritis. ⁊ simulatio h̄ilitatis siue humiliatōis q̄ q̄s nō solū vult m̄suetus vel etiā humiliis reputari. Et etiā vilis pdicari. Prīmā simulatōem effugit sp̄ssancus. scđam inhabitat. Un̄ ysaias. Sup quē req̄escat sp̄us meus nisi sup humilem ⁊ m̄suetū corde. Qd̄ etia obijc̄t q̄ m̄rimoniū d̄z eē cā plis vel cā vitāde fornicatōis. dicim⁹ q̄ h̄ intelligēdū ē de m̄rimonio q̄ carnalē copulā ōlummatō Iste at m̄rimoniū fuerūt cause q̄ iā s̄z dicte

O Vestio decimaq̄ta de etia

Q te in q̄ fuit qñ p̄traxit cū Joseph. ⁊ d̄m accepit. Vide Rō p̄. p̄mo q̄ ad min⁹ fuerit. xij. annos. Hec ē em̄ legitima etas ad m̄rimoniū ḥendū. oīa aut facia sunt rite circa illud m̄rimoniū a sp̄scō ordinatū. ḡ etas legitima ē suata. Itē cū mirabilia sint ⁊ q̄ deo imediate opante sūt. q̄to aliqd̄ mirabilis tāto laudabili⁹ alijs parib⁹. s̄z vite pfectō ⁊ v̄tūtū ōlumma⁹ mirabilior ē i iuuene q̄z i sene ⁊ q̄to mirabilior tāto laudabilior. ḡ vbi erat laudabilissima ibi erit mirabilissima. s̄z pfectio ē mirabilior i iuuene q̄to ps̄ona ē iūmior ḡ b̄tissima h̄go ifima etate q̄ hui⁹ gr̄e capax fuit deū suscepit. Itē q̄to minus est debitum aliqd̄ tanto plus est gratū. s̄z min⁹ debita ē pfectio i iuuene q̄z inseneḡtior ē i iuuene q̄z i sene. s̄z in b̄tissima h̄go fuit gr̄issima. ḡ fuit i etate mīma q̄ eē potuit. s̄z statim potuit cū ōlenire potuit. ōsentire at potuit cū vsluz rōis habuit. ḡ statū cū vsluz rōis habuit ista grām suscepit. Itē eiusdē potētie ⁊ misericordie ē grāz dare ⁊ data ōseruare. ḡ q̄to sp̄us dat tāto plus dat. iuxta illud. Qui cito dat bis dat. s̄z d̄o b̄tissime h̄gini tm̄ dedit q̄tū pure creature da re potuit. ḡ r̄c. Itē Ambro. Nescit tarda molimina scūsp̄us grā. ḡ ex pte dātis nulla fuit mora dāci. uno videt affectare datōem. q̄ ex ultauit vt gigas ad currēdā viā suā. ḡ statū dedit qñ suscepit capax fuit. Cōtra. b̄tissima h̄go illuminabat actuālī summa illuminatōe cu ins creatura pura s̄m statū vite capax fuit. ḡ h̄ debuit fieri qñ illuminabilis marie s̄m intellectū fuit. h̄ at ē i senio. Juvenes em̄ viget sensu. senes at intellexu. ḡ b̄tissima h̄go debuit illā illuminatōem recipere i se nectute. Itē figura p̄ceptōis hui⁹ sup̄naturali h̄gine fuit p̄ceptōare sterili senectute. qñ. s. nonagenaria fuit. ḡ si figuratū d̄z m̄ndere figure. ⁊ ista conceptio debuit fieri in senectute. ergo ⁊ desponsatio que p̄cessit istam conceptōem. Item nō est congruū deputandū.

De etate. iñ fuit qñ p̄traxit cū Jo.

Quidius

matrimoniuñ inter senē t̄ iuuenclā. s̄z inter iuuenē t̄ iuuenē. senem t̄ senē. Et Quidius. Si q̄ velis apte nubere nube pari. Illud aut̄ ma
trrimoniuñ fuit agnacissimū. t̄ Joseph fuit senex. ḡ t̄ beata vgo. ¶ Itē
cōtra grauitatē bonoz moroz t̄ honestatē ē acceleratio matrimonioz
hic at̄ nihil fuit strā honestatē moz. ergo expectatū fuit t̄ps matuz
¶ Itē a corpore beatissime virginis formabat corpus pfectissimuz
fīm naturam. quia ex tali tale. t̄ ex magis tali magis tale. corpus at̄
pfectissimū nō est fīm naturā ante statum. xxv. annorum. ergo corp.
beatissime virginis debuit ad minus esse. xxv. annorū quādo christū
concepit. ¶ Item p̄silium iuris est. si dubitet de quantitate numeri
equaliter. t̄ ius t̄ iudex detent mediū numerū determinare. verbi gra
tia. Si dubitet. vtrū aliquis teneatur alteri. x. vel tñ decem. iudex
solui faciet. xv. ergo a simili in pposito si dubitatur quādo facta fuit
ista conceptio t̄ despensatio. determinandū est t̄eps mediū inter pri
mū t̄ ultimū tempus quo talia p̄suerūt celebrari. primū aut̄ tem
pus est. xij. annoz. ultimū aut̄ vt in pluribz quinq̄inta annoz. ho
rum aut̄ mediū. xxxi. Et ergo videtur q̄ circa illā etatē beatissima vir
go esse debuit quādo ista in ea siebant.

R^o ¶ Supponendo q̄ in beatissima virgine fuit omnis conuentia
tam ex parte nature q̄ ex parte gratie ad hoc vt mater dei fieret. credi
mus cōcedendo q̄ deum concepit tali etate qua pfecta fuit statu cor
poris t̄ quātitate. t̄ q̄ circa eandem quantitatē etatis despensata fis
it tantū quantū sponsalia solent in matrimoniuñ pcedere videlicet cir
ca duos menses. ¶ Quod aut̄ obicitur q̄ laudabilior t̄ mirabilior
est in iuuentute ista pfectio conceptionis. Dicimus q̄ cum nihil sit
laudabile nisi aliquo modo dependeat ab arbitrij libertate nō statim
illud fieri debuit cum beatissima virgo libero arbitrio vti potuit. sed
conceptio non interuenire debuit temporis ptractio. in quo pueniret meritorum
statim p̄ usuz accumulatio. t̄ emundatōni quam acceperat in utero succederet ma
ratōis fieri de
ior depuratio t̄ virtutum exercitatio vt in omnī virtutum lapicem
bus
sublimata de congruo t̄ singulari sno merito mundo subueniret p
dito salvatorē gignendo. ¶ Et sic patet q̄ non statim deus hoc donū
dedit. cū eius beatissima virgo capax fuit. sed quia nō tantū dedit. s̄z
etia agnacissimo mó dedit. tūc dedit statim cū suscep̄tū agnacissi
mo mó capax fuit. vt nō esset tñ datū optimū t̄ donū pfectū. s̄z etia
mó pfectissimo datū Nec illa velocitas donū duplicat q̄ t̄pis agnac
tē anticipat s̄z a dōtore modū dādi deformat. t̄ a recipiente glām
minuit. t̄ dignitatē recipiendi ab ipso excludit

R^o pma. Q **Vestio decimaquinta de**
ulcitudine beatissime virginis. v̄z pulcritudinē cov